

Havas Klára

Kagylónyitás

írta: Balogh Márta

Készült az Underground Kiadó támogatásával, magánkiadásban.

Budapest

2017

Fehéret, vagy vöröset?

Nem volt a faluban még egy olyan lusta, csúnya, de módos teremtés, mint a Kamillás Rézsa leánya.

Nem dolgozott az semmit. Egész nap üldögélt a széken, és csak addig kelt fel, amíg odament az ágyhoz, hogy lefeküdjön. Pedig nem ezt a vért örökölte! Nagypapa, a híres vagyonszaporító, akiről a nevüket is kapták, egyszer nyáron nagy mennyiségű kamillavirágot gyűjtött. Ezt aztán felrakta a padlásra, meg a pajtába, hadd száradjon.

– Mivégre lesz ez te? – kérdezték tőle a komái, amikor meglátták a tömérdék illatos virágot.

– Tudhatjátok – felelte nagy komolyan az öreg – elfagyott tavasszal a gyümölcs, hát ebből lesz nekem a pálinkám.

– Méghogy! Kamillából pálinkát! – kacagtak a szomszédai, és bolondnak nevezték.

De bezzeg lefagyott a mosoly az arcukról, amikor ősszel az öreg eladta a rengeteg gyógynövényt, az árán meg vett egy hordócska pálinkát.

– Elég lesz ez nekem egész évben! És még a megtakarított pénzhez sem kellett nyúlnom miatta! – örvendezett.

Lánya, Kamillás Rézsa is örökölte a vagyonszerző, zsugori hajlamot. Megegett sokszor, hogy kenyéren, vízen, vereshagymán kapáltatta egész nap a napszámósokat. Mást nem adott nekik. De gyűlött is a vagyon rendesen! Növekedett a birtok!

Csak hát a leánya! Örökös bánat szomorította miatta.

– Mi lesz veled? – korholta sokszor – Csúnya is vagy, lusta is, ki vesz így feleségül? Hacsak nem valami hozományvadász! De én azt megakadályozom! Senki nem ül bele a készbe, amit én gyűjtöttem!

És nem engedett egyetlenegy legényt sem a lánya közelébe.

Így ment ez egészen addig, amíg új család nem költözött a faluba. Egy özvegyember a fiával. A hírük azonban már hetekkel előbb megelőzte őket.

– Rendes, dolgos, módos népek! – suttogták a vénaszonyok – Csak hát a fiú! Olyan korhely, részeges az, minden este a kocsmában fenekel! Meg ott tölti az egész szombatot, meg a vasárnap délutánt is!

Egyszer aztán híre ment, hogy hogyan, hogyan sem, a lusta csúnya leány, meg a részeges fiú valahogyan összekeveredtek. Senki nem tudta hol, hogyan ismerkedtek meg. A templomba jövet-menet-e, vagy a vasárnapi sétán-e, de az tény, hogy gyakran látták őket együtt.

Kamillás Rézsa iszonyú haragra gerjedt, amikor a fülébe jutott a dolog.

– Majd én adok annak a hozományvadásznak! Majd én elveszem a házasulandó kedvét! – Azzal szépen felöltözött, és átment a túlsó utcába az özvegyemberhez.

– Te Pali! – szólította meg – Mit akar a te fiad az én lányomtól? Tisztességesek-e a szándékai? Ha igen, akkor

álljon elé a legény! Vagy tudod mit? Holnap szüret lesz nálunk. Jöjjön el a fiad, dolgozzon egy napot! Majd meglátom, tud-e dolgozni, aztán enni-inni igaz magyar ember módjára! Mert azt megígérem, ha meg leszek elégedve a munkájával, meghívom ebédre is. Lesz az asztalon fehér is, veres is, jó öblös pohár is. Sőt, esküvel fogadom, ahányszor üríti ki nálunk a poharat, annyiszor duplázom meg a lányom hozományát!

Az utolsó szavakat a fiú is hallotta, és bizony nagyon megörült.

„Nem akadsz nálam jobb ivóra – gondolta – készítheted a stafírungot!”

Másnap már kora reggel ott volt Kamillásék szőlőjében. Hordta a puttonyt, kezelte a darálót, dolgozott derekasan. Rézsa néni nagyon meg volt elégedve, és amikor delet harangoztak, meginvitálta ebédre.

– Dolgozni tudsz, azt látom! Hát most lássam azt is, tudsz-e enni-inni is igaz magyar ember módjára?! – és odavezette a legényt a pince falához támasztott asztalához.

A legénynek azonban szeme-szája elállt a csodálkozástól. Az asztalon ugyanis két teli tál állt, egy korsó víz, meg egy jókora pohár. Az egyik tálban fehér, a másikban veres babból készült törött paszuly gőzölgött.

No, hiszen jó étel a törött bab, zsírosan, hagymásan, szalonnával, tepertővel, de ezeken bizony, még só sem volt.

Éhes volt a fiú, nekilátott hát, de csak keveset kanalazott, ímmel – ámmal eszegetett. Az ízetlen, sótlan étel a szomját sem húzta, hát csak egy fél pohárka vizet tudott meginni.

Gúnyolódott is Kamillás Rézsa:

– Lám, lám, a híres ivó! Hát csak fél pohárral fogyott a kancsóból! Elveszi-e hát fél hozományért is a lányomat?

A legényben forrt a méreg, bosszút esküdött, de hangosan csak ennyit mondott:

– El én, nénémasszony, elveszem, hiszen ezért jöttem!

Megvolt hát a lakodalom, és a lusta, csúnya leány átköltözött a túlsó utcába.

Eltelt egy hónap, amikor az ifjú férj megszólította a feleségét:

– Te asszony! Hívjuk már el vasárnap anyádat ebédre! Nem volt nálunk az esküvő óta! Hadd lássa, hogyan él a lánya. Az örökös szidás helyett itt szeretetet kaptál, s lám, milyen dolgos asszony lett belőled!

Így is történt.

Réza néni nagyon megörült a meghívásnak. Zsugori asszony lévén, mindjárt az jutott eszébe: aznap nem kell főzni, ételt fogyasztani otthon.

Vasárnap déli harangszókor kopogott is a vője házánál. Nagy tisztességgel fogadták, mindjárt asztalhoz is ültették. Bizony, ezen az asztalon is volt fehér is veres is, jó öblös pohár is! Csakhogy nem fehér meg veres babból készült törött paszuly, hanem fehérpecsenye, véres hurka! A kancsóban sem víz volt, hanem veresbor, fehérbor, jó erős pálinka!

– Lászon hozzá, anyámasszony! – kínálgatta a vője – Jó étvágyat! De én is kikötöm ám, ahányszor kiüríti itt a poharat minálunk, annyiszor kell megdupláznia utólag a lánya hozományát!